

EIS INFOINVENT-2002

Aurelian GULEA, dr. hab., șef catedră chimie anorganică a Universității de Stat din Moldova a obținut Premiul Guvernului *pentru ciclul de invenții în domeniul chimiei substanțelor*.

Aurelian Gulea este specialist în domeniul chimiei anorganice și fizicii, membru titular al Academiei de Științe a Moldovei, .

În debutul carierei sale profesionale, tânărul licențiat în chimia fizică al Universității de Stat din Moldova (USM), Aurelian Gulea și-a îndreptat aspirațiile spre domeniul de cercetare științifică. În anul 1969 a luat admiterea în doctorat la Institutul de Chimie al Academiei de Științe a Moldovei (AȘM), fiind transferat ulterior la studii de doctorat cu destinație specială la Institutul „Radii V.G. Khlopin” din orașul Sankt Petersburg al Academiei de Științe a fostei URSS. Acolo a susținut, peste 3 ani, teza de doctor în științe chimice. Revenit la baștină în 1972, a fost angajat în funcție de colaborator științific în Laboratorul de rezonanță magnetică nucleară al Institutului de Chimie al AȘM.

În 1975 a fost angajat, prin concurs, în funcția de lector superior la Catedra de chimie anorganică a USM, pe parcursul anilor urcând toate treptele ierarhiei universitare, până la șef de catedră și șef de departament. Concomitent a obținut titlul științific de doctor habilitat în științe chimice, titlurile științifico-didactice de conferențiar universitar și profesor universitar, precum și cel de membru corespondent, ulterior devenind membru titular al Academiei de Științe a Moldovei, remarcându-se printr-o activitate științifică și didactică de succes.

Domeniile de cercetare ale profesorului universitar Aurelian Gulea vizează stereochemia, structura electronică și stereodinamica reacțiilor de asamblare a combinațiilor coordinative ale cobaltului și altor metale; aplicarea spectroscopiei de rezonanță magnetică multinucleară în chimia coordinativă. Apropo, ambele teze de doctorat, susținute de dânsul, sunt axate pe studiul cobaltului sub diferite aspecte. Conform mărturiei savantului, cobaltul este nucleul vitaminei B12. Lipsa acestei substanțe în organisme vii, inclusiv în cel uman, provoacă anemia. Deci, vitamina B12 alimentează toate ființele de pe pământ, este sinonimul vieții sau însăși viața (expresia îi aparține).

Astfel, pas cu pas, pe parcursul a zeci de ani, savantul a creat școala științifică Stereochemia și Stereodinamica reacțiilor de asamblare a combinațiilor coordinative în domeniul chimiei anorganice. În cadrul ei au fost realizate cercetări comune cu alte colective științifice din republică (Institutul de Microbiologie și Biotehnologie, Institutul de Chimie, Institutul de Fizică Aplicată, Institutul de Zoologie, Universitatea de Medicină și Farmacie „N. Testemițanu”) privind elaborarea noilor tehnologii, sintetizarea preparatelor cu aspect aplicativ în medicină, biotehnologii, agricultură. Efectul economic al implementărilor din aceste domenii se cifrează la circa 3 mln. dolari SUA. Dacă am avea o țară cu o industrie și agricultură durabilă, receptivă la noutățile științifice și la elaborările savanților, apoi acest efect economic s-ar însuti, cu siguranță.

Calitatea de cercetător de talie internațională se identifică cu numărul de publicații științifice, apărute peste hotare, și, în special, în reviste cu factor de impact. Aurelian Gulea este autor a 16 monografii și manuale, inclusiv 5 în limbile franceză și engleză, a peste 800 lucrări și rezumate științifice publicate în prestigioase reviste de specialitate: Inorganic Chemistry, Coordination Chemistry Reviews, European Journal of Medicinal Chemistry, Inorganic Chemistry Communications, Polyhedron, European Journal of Inorganic Chemistry, Russian Journal of Coordination Chemistry, Revue Roumanie de Chimie, Journal of Radioanalytical and Nuclear Chemistry, Inorganica Chemica Acta, Magnetic Resonance in Chemistry, Journal of Enzyme inhibition and Medicinal Chemistry, Analele Științifice ale Universității "Al.I. Cuza" din Iași, Revista de Chimie (București). Lucrările formează un potențial valoros care a intrat în circuitul științific internațional.

Rezultatele cercetărilor științifice fundamentale în domeniul chimiei anorganice ale distinsului academician sunt publicate în peste 1300 de lucrări, dintre care 48 cu factor de impact și rezumate științifice, publicate în reviste prestigioase de specialitate în țară și peste hotare. Dintre acestea, 16 monografii și manuale au devenit cărți de referință nu doar pentru specialiștii în domeniu, dar și pentru studenți. A elaborat substanțe noi, produse medicamentoase și biologice active, protejate prin 131 de brevete de invenție și apreciate cu peste 200 de medalii la saloane internaționale de inovații, cercetări și transfer tehnologic.

Sub conducerea Domniei Sale au fost pregătiți 26 de doctori și doctori habilitați în științe chimice și medicale. Încă peste 100 de studenți au realizat cercetări în cadrul tezelor de licență și master. În prezent, sub conducerea academicianului Aurelian Gulea sunt în proces de elaborare șase teze de doctor în domeniul chimiei anorganice și două de doctor habilitat în științe medicale.

În semn de apreciere și recunoaștere a meritelor științifice pe plan internațional, academicianului Aurelian Gulea i-au fost conferite titlurile onorifice de: membru titular al Academiei de Științe din New York, SUA; membru titular al Academiei Europene, Doctor Honoris Causa al Universității „Al.I. Cuza” din Iași și al Universității „George Bacovia” din Bacău ș.a.

Pentru merite deosebite în activitatea prodigioasă de durată, academicianul Aurelian Gulea a fost menționat cu numeroase distincții naționale și internaționale, printre care: Ordinul „Gloria Muncii”, Ordinul Republicii, titlul onorific Om Emerit, UNESCO, Medalia „Dimitrie Cantemir” și Medalia „Meritul Academic”, gradul I a AȘM; dublu laureat al Premiului de Stat pentru știință, tehnică și cercetare-dezvoltare din Republica Moldova, Medalia „Marie Skłodowska-Curie”.

